

اساسنامه مجمع
شهرهای تاریخی
ایران

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

اساسنامه مجمع شهرهای تاریخی ایران
(مصوب اولین اجلاس عمومی مجمع - آبان ۱۴۰۳)

دبیرخانه مجمع شهرهای تاریخی ایران

طرح جلد: رضا نصر اصفهانی

صفحه آرا: خسرو ذوالفقاریبیگی

چاپ اول: پاییز ۱۴۰۴

شمارگان: ۱۰۰ نسخه

اصفهان، چهارباغ بالا، جنب متروپل، مرکز همکاری‌های بین‌المللی

شهرداری اصفهان / عمارت تاریخی باغ زرشک

تلفن: ۰۳۱-۳۶۲۵۱۹۹۰

Email: info@hcniran.com

www.hcniran.com

فهرست مطالب

۸	مقدمه
۱۱	بخش اول: کلیات
۱۲	ماده ۱- نام
۱۲	ماده ۲- تعاریف
۱۴	ماده ۳- اهداف مجمع شهرهای تاریخی ایران
۱۷	بخش دوم: وظایف و تشکیلات
۱۸	ماده ۴- وظایف مجمع شهرهای تاریخی ایران
۲۱	ماده ۵- اعضای هیئت موسس
۲۱	ماده ۶- ارکان
۲۲	ماده ۷- وظایف ارکان
۲۵	بخش سوم: عضویت و مالی
۲۶	ماده ۸- عضویت
۲۶	ماده ۹- نمایندگی
۲۶	ماده ۱۰- انصراف از عضویت
۲۶	ماده ۱۱- رأی‌گیری
۲۷	ماده ۱۲- درآمد
۲۷	ماده ۱۳- مخارج
۲۷	ماده ۱۴- حق عضویت

فهرست مطالب

۲۹	بخش چهارم: مقررات
۳۰	ماده ۱۵- جلسات اجلاس سالانه
۳۰	ماده ۱۶- اصلاحیه
۳۰	ماده ۱۷- انحلال
۳۱	ماده ۱۸- رویدادها و همایشهای سالانه
۳۱	ماده ۱۹- مشارکت شهرهای غیرعضو
۳۱	ماده ۲۰- درباره اساسنامه

مقدمه

شهرهای تاریخی گنجینه‌ای از میراث ملموس و ناملموس تاریخی ایران را در خود پرورانده‌اند. بافت تاریخی شهرها جزئی از سرمایه ملی و فرهنگی ایران هستند که نه تنها به لحاظ زیبایی شناسی، تداوم خاطرات جمعی و هویت بخشی شهرهای ما ارزشمند می‌باشند، بلکه محل سکونت و معیشت میلیون‌ها نفر به شمار می‌روند. بنابراین حفاظت، صیانت، احیا، مرمت و بهره‌برداری از این میراث تاریخی و دگرگشت آن‌ها به ثروت‌های شهری دارای اهمیت و ارزش ویژه است. صیانت از این گنجینه‌های ارزشمند نیز به نگاه جامع و مسئولانه، مدیریت یکپارچه، منسجم و کارآمد نیاز دارد.

بدین رو و در راستای تحقق این مهم و به منظور افزایش تعامل، همفکری، هم‌افزایی و هماهنگی در شیوه مداخله در این بافت‌ها، شکل‌گیری یک مجمع میان متولیان امر در شهرهای تاریخی ایران ضروری است.

بدین منظور و در راستای اجرای بندهای ۵ و ۹ سیاست‌های کلی نظام در بخش شهرسازی ابلاغی مقام معظم رهبری مورخ ۱۳۸۹/۱۱/۲۹، بند ۶ ماده اساسنامه سازمان شهرداری‌ها و دهیاری‌های کشور و همچنین مواد ۹، ۱۴ و ۱۶ قانون حمایت از مرمت و احیاء بافت‌های تاریخی - فرهنگی مصوب ۱۳۹۸/۴/۱۲ مجلس شورای اسلامی، پیشنهاد تشکیل مجمع شهرهای تاریخی ایران مطرح و با توجه به نامه شماره ۵۳۳۶۲ مورخ ۱۴۰۱/۰۹/۲۷ سازمان شهرداری‌ها و دهیاری‌های کشور موافقت و دبیرخانه دائمی آن در شهرداری اصفهان راه‌اندازی گردید.

این اساسنامه در راستای تعیین چارچوب تشکیلاتی، فرآیند، سازوکار و فعالیت در شهرهای تاریخی تهیه و در جلسه مورخ ۱۴۰۳/۰۲/۲۴ هیئت موسس به تصویب رسید.

بخش اول:
کلیات

ماده ۱- نام

مجمع شهرهای تاریخی ایران (که از این پس مجمع نامیده می‌شود) به عنوان سازمانی غیرانتفاعی متشکل از شهرهای تاریخی ایجاد می‌شود.

ماده ۲- تعاریف

الف- حفاظت:

به معنای کلیه فعالیتهای پیشینی و پسینی در خصوص پاسداری از ارزش های مادی است همچون بناهای تاریخی.

ب- مرمت:

عملیات تخصصی و همه جانبه (کمی و کیفی) است که هدف آن حفاظت، بیان و آشکار کردن ارزش های تاریخی، فرهنگی و زیبایی شناختی یک اثر با لحاظ نمودن اصالت و یکپارچگی آن است و مراحل گوناگونی اعم از تداوم، تثبیت و استحکام بخشی تا بازگردانی وضعیت موجود به وضعیت اصیل و پایدار را شامل می‌شود.

ج- احیاء:

فرآیندی هدفمند از مجموعه اقدامات را شامل می‌شود که به منظور حفاظت و ارتقای کیفی با حفاظت اصالت و یکپارچگی در بافت های تاریخی- فرهنگی انجام می‌شود.

د-صیانت:

به معنای کلیه فعالیت‌های پیشینی و پسینی در خصوص پاسداری از ارزش‌های معنوی است همچون بناهای معنوی که مربوط به تاریخ و فرهنگ یک کشور باشد.

ه-حریم بنا:

نواحی اطراف یک اثر فرهنگی، تاریخی، طبیعی ملی یا جهانی که همراه با ضوابط و مقررات قانونی با هدف محافظت موثر از آن اثر و حمایت‌های قانونی به عنوان لایه‌های حفاظتی (منظری، ساختاری، عملکردی) بر روی نقشه، مشخص می‌شود.

و-محدوده بافت تاریخی:

محدوده یک منطقه تاریخی و فرهنگی ثبت شده که همراه با ضوابط و مقررات قانونی با هدف محافظت موثر از آثار فرهنگی، تاریخی، طبیعی ملی یا جهانی موجود در آن منطقه و حمایت‌های قانونی به عنوان لایه‌های حفاظتی (منظری، ساختاری، عملکردی) روی نقشه، مشخص می‌شود (قانون حمایت از مرمت و احیای بافت‌های تاریخی - فرهنگی، مصوب ۱۳۹۸/۰۴/۱۹).

ماده ۳- اهداف مجمع شهرهای تاریخی ایران

۱. حفاظت و احیای بافت‌های تاریخی شهرهای ایران.
۲. ارتقاء فرهنگ جوامع محلی در جهت حفاظت و احیاء.
۳. به اشتراک گذاشتن دانش و تجربه در حوزه فعالیت و مداخله در بافت‌های تاریخی شهرهای ایران.
۴. ایجاد زمینه‌های رقابت پذیری شهرها در نحوه حفاظت از بافت‌های تاریخی شهرهای ایران.
۵. همفکری و تشریک مساعی در خصوص بازنگری سیاست‌ها، اصول و برنامه‌های مرتبط با بافت تاریخی شهرهای ایران.
۶. ظرفیت‌سازی جهت آموزش تخصصی مشاوران تهیه کننده طرح‌های توسعه و عمران شهری و مدیران شهری.
۷. ایجاد، ترویج و توسعه برند و جایگاه شهرهای تاریخی ایران در سطوح ملی و بین‌المللی.
۸. ارتقاء سهم درآمدهای حاصل از گردشگری در اقتصاد شهرهای تاریخی.

بخش دوم:
وظایف و تشکیلات

ماده ۴- وظایف مجمع شهرهای تاریخی ایران

الف) وظایف در حوزه حفاظت و احیاء

- تدوین و پیشنهاد برنامه‌های حفاظت و احیاء در بافت تاریخی.
- تدوین و پیشنهاد ضوابط و مقررات شهرسازی ویژه در بافت تاریخی به شورای عالی معماری و شهرسازی.
- تدوین و پیشنهاد معیارهای نظارت بر کیفیت طرح‌های بهسازی، احیاء و مرمت متناسب با اولویت‌ها و موازین حفاظت شهری.
- همکاری با نهادهای ذی‌ربط به منظور شناسایی بناها و محوطه‌های ارزشمند شهرهای تاریخی و پیشنهاد جهت ثبت ملی و جهانی.
- شناسایی آثار تاریخی متناظر در شهرهای عضو و اجرای برنامه‌های مشترک ملی و بین‌المللی عطف به اشتراکات مزبور.
- تعریف برنامه‌های اقدام مشترک احیای بافت‌های تاریخی به کمک نهادهای مرتبط ملی و بین‌المللی.

ب) وظایف در حوزه آموزش و ترویج

- برنامه‌ریزی درخصوص برگزاری توره‌ای گردشگری به صورت ادواری در هر یک از شهرهای عضو به منظور آشنایی با اقدامات انجام شده توسط هر یک از شهرداری‌ها.

- پیشنهاد برنامه‌ها در خصوص تحقق اقدامات ترویجی در حوزه آموزش شهروندان با هدف حفاظت از بافت تاریخی و جلب مشارکت ساکنین و مالکین در حوزه مرمت بناها، محوطه‌ها و بافت‌های تاریخی.
- برگزاری همایش ملی شهرهای تاریخی و سایر رویدادهای ملی و بین‌المللی مرتبط با بافت تاریخی.
- پیشنهاد برنامه‌های فرهنگی و اجتماعی با هدف تقویت وجهه محلات تاریخی با تاکید بر داشته‌ها و ارزش‌های تاریخی بافت و شکل‌گیری تعاملات و خاطرات جمعی در بستر بافت تاریخی.
- مطالبه تدوین پیوست‌های فرهنگی و اجتماعی برای برنامه‌های اقدام تعریف شده در محدوده‌های تاریخی و جلوگیری از رخداد پیامدهای مخرب اجتماعی و فرهنگی.
- تدوین و انتشار بولتن، کتب، مستندات، مقالات و سایر نشریات در حوزه‌های گوناگون مرتبط با بافت تاریخی.
- تشریک مساعی و سازماندهی تبادل اطلاعات، تجارب، اقدامات و تحقیقات مشترک و همکاری فنی بین اعضا.
- برگزاری رویدادهای مسئله محور و ایده محور.

ج) وظایف در حوزه تسهیل و تعامل بین نهادهای

- ایجاد هماهنگی و برقراری ارتباط مستمر و موثر میان شهرداری‌ها (مدیریت بافت تاریخی شهرهای ایرانی) و سایر نهادهای از جمله وزارت میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی، راه و شهرسازی، سازمان اوقاف و امور خیریه، سازمان ثبت اسناد

و املاک و تسهیل و بسترسازی در خصوص استفاده از ظرفیت‌های قانونی آن‌ها در حفاظت و احیای بافت‌های تاریخی.

- برنامه‌ریزی و پیشنهاد جهت توانمندسازی تشکلهای مردمی و غیردولتی و تقویت نقش موثر آن‌ها در حفاظت و احیای بافت‌های تاریخی شهرهای ایران.
- ایجاد بسترهای تقویت مشارکت نهادهای بین‌المللی.
- پیگیری اجرای برنامه‌های کلیه دستگاه‌های اجرایی در ارتباط با رفع نیازهای موجود در حوزه‌های خدماتی، تجهیزاتی و نیز زیرساخت‌های مورد نیاز برای ارتقای کیفیت زندگی در بافت‌های تاریخی - فرهنگی شهرها.

د) وظایف در حوزه سرمایه‌گذاری و مشارکت

- پیشنهاد مشوق‌ها، تسهیلات و معافیت‌ها در حوزه بافت تاریخی با هدف جلب مشارکت بخش خصوصی عمومی در راستای مرمت، حفاظت و احیای بافت تاریخی.
- بسترسازی و تسهیل در زمینه بهره‌گیری از سرمایه‌های فعالان بخش خصوصی.
- تشکیل صندوق سرمایه‌گذاری حفاظت و احیای بافت و ابنیه تاریخی شهرهای کشور با مشارکت بانک‌ها و موسسات مالی.
- سازماندهی برنامه‌ها و پروژه‌های ضروری برای دستیابی به اهداف مجمع.
- مشارکت در توسعه گردشگری خلاق و ارتقاء درآمدهای حاصل از آن در شهرهای تاریخی.

ماده ۵- اعضای هیئت موسس

شهرهای تاریخی اصفهان، تهران، شیراز، یزد، تبریز، سمنان، کاشان، همدان، قزوین، اردبیل و کرمانشاه به اضافه شهرهای ایرانی عضو اتحادیه شهرهای تاریخی جهان (ماسوله، کنگ و نیشابور) اعضاء هیئت موسس مجمع را تشکیل می‌دهند.

ماده ۶- ارکان

۱- هیئت رئیسه

هیئت رئیسه با انتخاب اعضاء در مجمع عمومی و شامل چهار نفر عضو و رئیس دبیرخانه برای یک دوره دو ساله انتخاب و وظیفه هدایت و راهبری مجمع را به عهده دارند.

۲- مجمع عمومی

مجمع عمومی، متشکل از تمامی شهرهای عضو مجمع خواهد بود. شهرهای غیر عضو در صورت تمایل می‌توانند درخواست خود را به هیئت رئیسه اعلام و با تأیید هیئت رئیسه و تصویب مجمع به عضویت مجمع درآیند.

۳- دبیرخانه

شهرداری اصفهان به عنوان دبیرخانه مجمع شناخته می‌شود و شهردار اصفهان وظیفه اداره دبیرخانه مجمع را بر عهده دارد.

ماده ۷- وظايف ارگان

الف) وظايف هيئت رئيسه

- برگزاری مجمع عمومی سالیانه.
- تلاش در جهت تحقق اهداف و وظایف مجمع.
- بررسی درخواست شهرهای داوطلب عضویت.
- پیشنهاد برنامه فعالیت‌های مجمع.
- پیشنهاد بودجه مجمع.

ب) وظايف مجمع عمومى

- تصویب و اصلاح اساسنامه مجمع.
- پذیرش متقاضیان عضویت.
- تصویب آیین‌نامه‌های داخلی پیشنهادی دبیرخانه.
- تصمیم‌گیری در انتخاب میزبان برای برگزاری اجلاس سالانه.
- بررسی و تصویب برنامه فعالیت‌های مجمع و بودجه آن.
- تصویب میزان حق عضویت اعضا.

ج) وظايف دبیرخانه

- انجام وظایف اداری و مکاتباتی مربوط به مجمع.
- تدوین آیین‌نامه‌های داخلی و ارائه به مجمع عمومی جهت تصویب.

- تدوین برنامه و بودجه جهت تحقق اهداف و وظایف مجمع و ارائه به مجمع عمومی جهت تصویب.
 - پیگیری اجرای مصوبات مجمع عمومی.
 - ارائه گزارش عملکرد مالی و غیرمالی دبیرخانه به مجمع عمومی.
 - دریافت درخواست عضویت اعضای جدید و ارائه به مجمع عمومی جهت تصویب.
- تبصره ۱:** تحقق بندهای ۲، ۳ و ۴ با مشارکت سایر اعضا در قالب تشکیل کارگروه‌های تخصصی پیگیری می‌گردد.

بخش سوم:
عضویت و منابع مالی

ماده ۸ - عضویت

عضویت در مجمع برای تمامی شهرهای تاریخی امکان پذیر می باشد.

تبصره ۲: شهر دواطلب عضویت، می تواند درخواست خود را به هیئت رئیسه اعلام و با تایید هیئت رئیسه و تصویب مجمع به عضویت مجمع درآید.

ماده ۹- نمایندگی

نماینده هر شهر عضو، شهردار شهر و یا در شرایط اضطرار یکی از معاونین مرتبط آن شهرداری به عنوان نماینده تام الاختیار است که در مجمع عمومی شرکت می کند.

ماده ۱۰- انصراف از عضویت

یک شهر عضو می تواند با ارسال درخواست کتبی به هیأت رئیسه از مجمع خارج شود.

تبصره ۳: خروج یک شهر عضو تأثیری بر تعهدات مالی معوق و تعهدات بودجه ای آن برای سال انصراف نخواهد داشت.

ماده ۱۱- رأی گیری

مجمع عمومی با حضور بیش از نیمی از اعضای مجمع رسمیت می یابد.

همه موضوعات (به جزء موارد مقرر در اساسنامه) با رأی اکثریت شهرهای عضو حاضر تصمیم گیری می شود.

مجمع عمومی می‌تواند شهر عضوی که حق عضویت خود را برای چندسال مالی متوالی پرداخت نکرده است به طور موقت از حق رأی محروم کند.

ماده ۱۲- درآمد

درآمد مجمع شامل حق عضویت، مشارکت اعضاء و سایر درآمدهای قانونی خواهد بود.

ماده ۱۳- مخارج

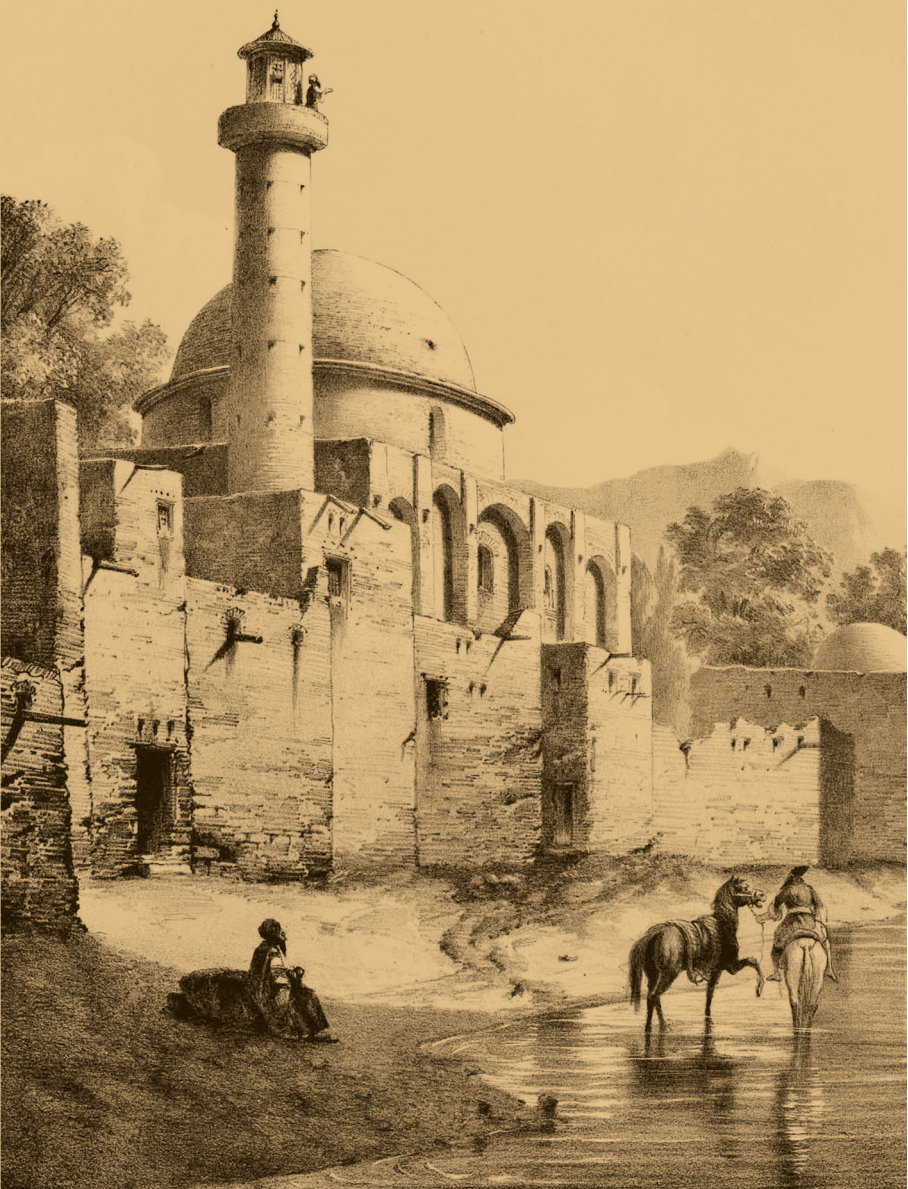
هزینه‌های مجمع شامل هزینه‌های مجمع عمومی، دبیرخانه و سایر هزینه‌های ضروری خواهد بود.

شهر میزبان کلیه هزینه‌های انجام شده در برگزاری اجلاس سالانه و رویدادهای مربوطه را تقبل خواهد کرد. با این حال، ممکن است با هماهنگی رئیس مجمع از شهرها و سازمان‌های شرکت کننده هزینه‌ای دریافت کند.

تبصره ۴: هزینه برگزاری مجمع عمومی بر عهده شهر میزبان است که می‌تواند بخشی از آن را از طریق حق شرکت در مجمع عمومی تأمین نماید.

ماده ۱۴- حق عضویت

هزینه اداره دبیرخانه از طریق شهرداری اصفهان و حق عضویت تأمین می‌شود. هر شهر عضو باید حق عضویت سالانه را که توسط مجمع عمومی مصوب می‌شود بپردازد.

بخش چهارم:
مقررات

ماده ۱۵- جلسات اجلاس سالانه

جلسات اجلاس سالانه با دعوت مشترک رئیس مجمع و رئیس اجلاس برگزار می‌شود.

تبصره ۵: شهردار شهر میزبان رئیس اجلاس سالانه است.

ماده ۱۶- اصلاحیه

اعضای مجمع عمومی می‌توانند اساسنامه را با اکثریت دوسوم آراء اصلاح کنند، مشروط بر اینکه این اکثریت بیش از نیمی از شهرهای عضو مجمع باشند. اصلاحیه پس از تصویب لازم الاجرا خواهد بود.

تبصره ۶: پیشنهادها برای اصلاح اساسنامه می‌تواند توسط هر یک از شهرهای عضو به رئیس جهت طرح در مجمع عمومی ارائه شود و مورد بررسی قرار گیرد.

ماده ۱۷- انحلال

اعضای مجمع عمومی می‌توانند مجمع را با اکثریت سه چهارم آراء منحل کنند، مشروط بر اینکه این اکثریت بیش از نیمی از شهرهای عضو باشند.

تبصره ۷: پیشنهادها برای انحلال مجمع می‌تواند توسط هر یک از شهرهای عضو به رئیس جهت طرح در مجمع عمومی ارائه شود.

ماده ۱۸- رویدادها و همایش‌های سالانه

شهر میزبان اجلاس سالانه، می‌تواند با هماهنگی رئیس مجمع، همزمان با اجلاس، همایش و یا رویدادهای مربوطه را برگزار نماید.

ماده ۱۹- مشارکت شهرهای غیر عضو

شهر میزبان می‌تواند از شهرها و سازمان‌های غیرعضو برای شرکت در رویدادها و همایش‌های سالانه دعوت کند.

ماده ۲۰- درباره اساسنامه

این اساسنامه در ۲۰ ماده و ۷ تبصره در جلسه هیئت موسس (نمایندگان شهرهای تهران، اهواز، شیراز، کرمان، کرمانشاه، سمنان، کاشان، قزوین، رشت، یزد و اصفهان) در تاریخ ۱۴۰۳/۰۲/۲۴ مورد بررسی قرار گرفت و به تصویب رسید.

الطريق
الحق
الحق
الحق

